

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0287/2011

22.7.2011

SPRAWOZDANIE

w sprawie poziomu wykorzystania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności: wnioski dotyczące przyszłości polityki spójności UE (2010/2305(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Michael Theurer

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej (*):
Edit Bauer, Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

(*) Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 50 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	15
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	19
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	25

(*) Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 50 Regulaminu

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie poziomu wykorzystania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności: wnioski dotyczące przyszłości polityki spójności UE (2010/2305(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a w szczególności jego art. 174–178,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2011 r. pt. „Wkład polityki regionalnej w zrównoważony wzrost w ramach strategii »Europa 2020«”(COM(2011)0017),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. „Wkład polityki regionalnej w zrównoważony wzrost w ramach strategii »Europa 2020«”(SEC(2011)0092),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 25 października 2010 r. pt. „Polityka spójności: reakcja na kryzys gospodarczy, przegląd realizacji środków polityki spójności przyjętych w celu wsparcia europejskiego planu naprawy gospodarczej”(SEC(2010)1291),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 31 marca 2010 r. pt. „Polityka spójności: sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007–2013”(COM(2010)0110),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 31 marca 2010 r. dołączony do komunikatu Komisji z dnia 31 marca 2010 r. pt. „Polityka spójności: sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007–2013”(SEC(2010)0360),
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”(COM(2010)2020),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 539/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do uproszczenia niektórych przepisów oraz w odniesieniu do niektórych przepisów w zakresie zarządzania finansowego¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 437/2010 z dnia 19 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do kwalifikowalności działań w zakresie mieszkalnictwa na rzecz społeczności zmarginalizowanych²,

---

¹ Dz.U. L 158 z 24.6.2010, s. 1.

² Dz.U. L 132 z 29.5.2010, s. 1.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 397/2009 z dnia 6 maja 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do kwalifikowalności efektywności energetycznej i inwestycji w energię odnawialną w budownictwie mieszkaniowym¹,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 284/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do niektórych przepisów w zakresie zarządzania finansowego²,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 85/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do niektórych przepisów w zakresie zarządzania finansowego³,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności⁴,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999⁵,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999⁶,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁷,
- uwzględniając decyzję Rady z dnia 6 października 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności (2006/702/WE)⁸,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie przygotowanego przez Komisję sprawozdania strategicznego z 2010 r. w sprawie wdrażania programów polityki spójności, przyjęte

---

¹ Dz.U. L 126 z 21.5.2009, s. 3.

² Dz.U. L 94 z 8.4.2009, s. 10.

³ Dz.U. L 25 z 29.1.2009, s. 1.

⁴ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.

⁵ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 12.

⁶ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 1.

⁷ Dz.U. L 371 z 27.12.2006, s. 1.

⁸ Dz.U. L 291 z 21.10.2006, s. 11.

przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 14 czerwca 2010 r.,

- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 14 lipca 2010 r. pt. „Jak wspierać skuteczne partnerstwa dotyczące gospodarowania programami w zakresie polityki spójności w oparciu o dobre praktyki z okresu 2007–2013” (ECO/258),
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów pt. „Polityka spójności: sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007–2013” z dni 1–2 grudnia 2010 r. (CdR 159/2010),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie sprawozdania 2010 dotyczącego wdrożenia programów polityki spójności na lata 2007–2013¹,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie osiągnięcia prawdziwej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej – warunek sine qua non globalnej konkurencyjności?²,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych w latach 2007–2013 – wyniki negocjacji dotyczących krajowych strategii spójności i programów operacyjnych³,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A7–0287/2011),
- A. mając na uwadze, że zdolność absorpcyjna oznacza stopień, w jakim dane państwo członkowskie i jego regiony są w stanie skutecznie i efektywnie wydatkować środki finansowe przyznane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, a także mając na uwadze, że zdolność ta jest niezbędna, aby w maksymalnym stopniu przyczynić się do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej dzięki środkom dostępnym w ramach funduszy unijnych,
- B. mając na uwadze, że unijna polityka spójności ma ogromne znaczenie dla promowania harmonijnego rozwoju UE oraz że mimo postępów dokonanych w zmniejszaniu nierówności w rozwoju między poszczególnymi regionami nadal występują ogromne różnice w poziomie rozwoju gospodarczego, społecznego i regionalnego,
- C. mając na uwadze, że w regionach i mikroregionach w najbardziej niekorzystnym położeniu brakuje zasobów finansowych i ludzkich oraz wsparcia administracyjnego potrzebnego do właściwego wykorzystania dostępnych im funduszy UE,
- D. mając na uwadze, że polityka regionalna UE stanowi istotny instrument promowania spójności gospodarczej i społecznej oraz że umożliwia ona UE podejmowanie środków w celu zmniejszania nierówności regionalnych, propagowanie rzeczywistej konwergencji oraz stymulowanie rozwoju, wysokiej jakości zatrudnienia i postępu społecznego, a także

---

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0283.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0473.

³ Dz.U. C 117E z 6.5.2010, s. 79.

zapewnianie korzyści regionom słabiej rozwiniętym,

- E. mając na uwadze, że zdolność absorpcyjna nie jest parametrem, lecz wielkością zmienną, oraz mając na uwadze, że zarówno pomiędzy państwami członkowskimi oraz regionami, jak i wewnątrz nich występują pod tym względem znaczne różnice, dlatego w celu podniesienia tej zdolności konieczne są indywidualne rozwiązania,
- F. mając na uwadze, że dążenie do wykorzystania jak największego wsparcia finansowego wymaga ciągłych wysiłków państw członkowskich i instytucji zarządzających oraz zaangażowania lokalnych i regionalnych organów administracji na wszystkich etapach procesu, a także odpowiednich zdolności struktur instytucjonalnych oraz skutecznych systemów zarządzania i kontroli,
- G. mając na uwadze, że zdolności administracyjne, zwłaszcza w zakresie planowania i realizacji projektów, stanowią kluczową kwestię w odniesieniu do zdolności absorpcyjnej oraz że należy je wzmocnić, koncentrując się w szczególności na państwach członkowskich pozostających w tyle i wykazujących niskie wskaźniki wykorzystania środków,
- H. mając na uwadze, że przepisy dotyczące funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności są z samej swojej natury złożone, zatem trudno jest dokonać ich właściwej transpozycji do prawa krajowego oraz ich przestrzegać, a ponadto mogą one powodować błędy, w związku z czym państwa członkowskie i regiony poświęcają nieproporcjonalną ilość czasu, usiłując zaradzić tym błędom i je kontrolować, dlatego przepisy te nie powinny ulegać częstym zmianom, aby sprzyjać ich lepszemu przyswajaniu; mając natomiast na uwadze, że należy zachęcać do upraszczania wdrażania instrumentów finansowych,
- I. mając na uwadze, że mimo zmniejszenia liczby błędów i przypadków defraudacji funduszy strukturalnych należy nasilić działania podejmowane przez państwa członkowskie, aby ograniczyć defraudację środków i odzyskać kwoty nienależnie wypłacone,
- J. mając na uwadze, że państwa członkowskie, które przystąpiły do UE w bieżącym okresie programowania, napotykają szczególne trudności, jeżeli chodzi o stopień wykorzystania środków, ze względu na znaczne zwiększenie dostępnych środków w porównaniu z funduszami przedakcesyjnymi i niewydolność struktur administracyjnych na etapie przygotowywania, śledzenia i oceny projektów,
- K. mając na uwadze, że brak możliwości sprawdzenia poziomu wykorzystania funduszy w perspektywie krótko- i średnioterminowej hamuje zdolność absorpcyjną oraz że niezbędna jest większa przejrzystość na wszystkich szczeblach zarządzania,
- L. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Społeczny (EFS) zapewnia istotne wsparcie dla strategii politycznych dotyczących rynku pracy i odgrywa ważną rolę w promowaniu włączenia społecznego, a także mając na uwadze, że należy znacząco zwiększyć jego środki,
- 1. mimo wspomnianych wyżej problemów zwraca uwagę na wysiłki włożone w zwiększenie zdolności absorpcyjnej oraz wykonanie budżetu polityki spójności w

2010 r., a także dostrzega pozytywny wpływ działań europejskiego planu naprawy gospodarczej w zakresie polityki spójności na szybsze wdrożenie programów i zapewnienie finansowania beneficjentom; zwraca się do Komisji o kontynuowanie tych działań w latach 2014–2020;

2. zauważa, że następujące czynniki są główną przyczyną problemów z wykorzystaniem środków:
  - trudności z zakończeniem procedur oceny zgodności nowych systemów zarządzania i kontroli, do których zwykle dochodzi na początku okresu programowania;
  - światowa recesja gospodarcza, która ma bezpośredni wpływ w postaci ograniczeń budżetowych stosowanych w budżetach publicznych oraz trudności w pozyskaniu wewnętrznego finansowania;
  - niewystarczające środki na współfinansowanie projektów;
  - opóźnienia w ustanawianiu i wprowadzaniu przepisów lub związanych z nimi wytycznych na szczeblu unijnym i krajowym, a także niekompletne lub niejasne przepisy;
  - opóźnienia w tłumaczeniu wytycznych i uzyskiwaniu wyjaśnień od Komisji, a także niespójności we wskazówkach Komisji;
  - zbyt skomplikowane i rygorystyczne procedury krajowe, a także częste ich zmiany;
  - konieczność utworzenia nowych instytucji wdrażających programy, co może opóźnić ich rozpoczęcie i realizację;
  - niedostateczny podział kompetencji między organami w państwach członkowskich, problemy dotyczące hierarchii wśród instytucji oraz wewnętrzne trudności z podziałem zadań i obowiązków;
  - niedostateczne uwzględnienie szczebla regionalnego i lokalnego przy opracowywaniu programów operacyjnych;
  - ograniczenia kadrowe, nieodpowiednio przeszkolony personel na szczeblu krajowym i regionalnym oraz trudności z utrzymaniem pracowników;
  - trudności z tworzeniem systemów informatycznych;
  - dysproporcja między stopniem kontroli a zasięgiem projektu;
  - niewystarczające wstępne przygotowanie realizacji projektów oraz brak wykazu projektów gotowych do realizacji;
  - zmiany priorytetów inwestycyjnych motywowane względami politycznymi;
3. uważa, że wiele stwierdzonych problemów mogłoby zostać rozwiązanych dzięki

udziałowi – już od początku etapu planowania – wszystkich zainteresowanych podmiotów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, tak aby przyszłe projekty dokumentów ramowych i programów operacyjnych odpowiadały ich potrzebom, co pozwoli na większy i lepiej ukierunkowany wkład w realizację celów UE;

4. podkreśla konieczność upraszczania i uelastyczniania unijnych i krajowych przepisów oraz procedur, aby ułatwić dostęp do funduszy UE organizatorom projektów i sprzyjać należytemu zarządzaniu tymi funduszami przez służby administracyjne bez piętrzenia trudności dla beneficjentów; uważa, że uproszczenie przyczyni się do szybszego przydziału funduszy, podniesienia wskaźników wykorzystania środków, większej skuteczności i przejrzystości, zmniejszenia liczby błędów i skrócenia okresów płatności; jest zdania, że należy znaleźć równowagę między uproszczeniem a stabilnością przepisów i procedur i kontroli; zwraca uwagę, że w każdym razie udzielanie potencjalnym kandydatom i beneficjentom dostatecznych informacji jest niezbędnym warunkiem pomyślnego wdrażania;
5. podkreśla, że podniesienie wskaźników wykorzystania środków może prowadzić do wymiernych rezultatów jedynie pod warunkiem przestrzegania wspólnotowych ram regulacyjnych;
6. uważa, że należy położyć szczególny nacisk na aspekty związane z osiąganiem wyników i celów, nie zapominając jednak o stałej uwadze, jakiej wymaga kontrola wnoszonego wkładu; uważa, że zgodnie z istniejącymi przepisami dotyczącymi systemów wdrażania, kontroli i płatności należy znaleźć większą równowagę między przepisami i procedurami mającymi zapewniać legalność i prawidłowość wydatków UE a polityką spójności bardziej ukierunkowaną na wyniki i oszczędności;
7. wzywa do upraszczania procesu programowania, monitorowania i oceny polityki spójności, tak aby zwiększyć rolę doradcą Komisji i zmniejszyć obciążenie administracyjne związane z kontrolą i audytem;
8. jest zdania, że zamiast na formalnych nieprawidłowościach należy się mocniej skoncentrować na karaniu oszustw; popiera bardziej elastyczne i zróżnicowane podejście, w zależności od wagi stwierdzonej nieprawidłowości;
9. podkreśla, że należy wzmocnić stosowanie zasady proporcjonalności do procedur kontroli w zależności od skali przedsięwzięcia, upuszczając wymogi dotyczące dostarczanych informacji i kontroli podczas realizacji projektów i programów o małej skali; przypomina jednak, że uproszczone zasady nie mogą w żaden sposób szkodzić przejrzystości i odpowiedzialności; wzywa do lepszej i pogłębionej koordynacji działań audytorskich, do zniesienia zbędnych kontroli w państwach członkowskich posiadających odpowiedni system zarządzania funduszami oraz do przyjęcia zasady pojedynczego audytu w kolejnym okresie programowania, a także domaga się, by zasada ta była jak najczęściej stosowana, tak samo jak zasada „paktu zaufania”;
10. podkreśla, że niezwykle ważne jest terminowe przyjęcie wieloletnich ram finansowych, a także jasnych i jednoznacznych przepisów oraz wytycznych dla państw członkowskich, tak aby uniknąć trudności na starcie i opóźnień związanych z opracowywaniem przepisów krajowych i realizacją przez państwa członkowskie warunków ex ante na

początku kolejnego okresu programowania; potwierdza, że Komisja powinna udzielać wsparcia technicznego, aby czuwać nad ich pełnym zrozumieniem przez państwa członkowskie; podkreśla, że okres obowiązywania wieloletnich ram finansowych ma kluczowe znaczenie dla polityki spójności i zdolności absorpcyjnej, gdyż zbyt krótki okres ich obowiązywania stwarza problemy w przypadku projektów, które mają charakter długofalowy i jednocześnie są najistotniejsze z punktu widzenia rozwoju;

11. wzywa państwa członkowskie do szybszego przenoszenia prawodawstwa wspólnotowego na grunt prawa krajowego; podkreśla znaczenie mobilizacji wystarczającej liczby wyszkolonych pracowników, tak aby na miejscu podjąć te wyzwania w bardziej skuteczny sposób;
12. podkreśla potrzebę większej synergii i komplementarności, a także płynących z tego korzyści, między wszystkimi funduszami podlegającymi zarządzaniu dzielonemu (EFRR, EFS, Fundusz Spójności, EFRROW, Europejski Fundusz Rybacki) oraz EFR w przypadku niektórych regionów europejskich sąsiadujących z krajami AKP; jest zdania, że należy sprzyjać elastyczności między EFRR i EFS, aby ułatwić finansowanie projektów zintegrowanych, uwzględniając specyfikę i cele każdego z nich; podkreśla, że harmonizacja przepisów i procedur może spowodować uproszczenie systemów realizacji i zachęcić potencjalnych beneficjentów do uczestnictwa w programach współfinansowanych przez UE; w związku z tym przypomina o potencjale finansowania krzyżowego, który nie został jeszcze w pełni wykorzystany;
13. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by EFS był obecnie skuteczniej wykorzystywany i by odpowiadał na bieżące wyzwania społeczno-gospodarcze spowodowane przez recesję finansową na wszystkich szczeblach i we wszystkich państwach członkowskich, a także do zagwarantowania, że przyszły EFS przyczyni się w sposób znaczący i ukierunkowany do realizacji strategii Europa 2020 w dziedzinie zatrudnienia i włączenia społecznego, będąc widocznym, przejrzystym, wydajnym, elastycznym, prostym i przyjaznym beneficjentom instrumentem, który ma na celu rozwój kapitału ludzkiego, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych cech i potrzeb państw członkowskich i regionów;
14. podkreśla, że działania należy skoncentrować na ograniczonej liczbie priorytetów – a najpilniejszy z nich to zmniejszenie rekordowych poziomów bezrobocia na rynku wewnętrznym, w szczególności młodzieży i kobiet – by zagwarantować wyższą skuteczność realizacji projektów obejmujących całą UE i możliwie największy wpływ i potencjał EFS, co stanowiłoby wsparcie realizacji strategii Europa 2020; zaznacza jednocześnie, że należy uwzględnić różną sytuację w państwach członkowskich oraz że konieczne jest zwiększenie niezależności finansowej i elastyczności EFS w celu uporania się z bieżącymi wyzwaniami w zakresie zatrudnienia;
15. apeluje do państw członkowskich, aby propagowały i utrzymały pogłębiony dialog z wszystkimi zainteresowanymi stronami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu dokładniejszego określenia potrzeb rynku pracy, zwiększenia szans na zatrudnienie wśród grup znajdujących się w społecznie niekorzystnym położeniu, a jednocześnie by w ramach określania celów politycznych związanych z polityką spójności uwzględniły w odpowiedni sposób potrzeby regionalne i lokalne

oraz dopilnowały, by zostały one odzwierciedlone w celach EFS; wzywa do poświęcenia szczególnej uwagi szkoleniu i edukacji osób posiadających pracę niewymagającą wysokich kwalifikacji, tak aby zwiększyć w tej grupie szanse na zatrudnienie;

16. wzywa państwa członkowskie, by dokonały usprawnień w zakresie wiedzy na temat środków z EFS i ich dostępności oraz by uaktualniły możliwości w zakresie opracowywania projektów, aby przyczynić się do tworzenia nowych, solidnych miejsc pracy oraz do bardziej skutecznego włączenia społecznego;
17. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nadały priorytet zintegrowanemu podejściu do lokalnych i regionalnych przedsięwzięć rozwojowych, zachęcając do rozwijania oddolnych inicjatyw lokalnych w ramach EFS i umożliwiając łączenie kilku źródeł finansowania: programów operacyjnych, programów krajowych i zasobów prywatnych na poziomie pojedynczego przedsięwzięcia;
18. ubolewa, że z powodu przeciągających się procedur administracyjnych i skomplikowanych zasad, szczególnie w niektórych państwach członkowskich, wykorzystywanie środków z EFS odbywa się wolniej niż zakładano, i że zniechęca to wielu potencjalnych beneficjentów do ubiegania się o finansowanie; wzywa do dostosowania celów EFS do rzeczywistych wymogów rynku pracy, który potrzebuje inwestycji w podniesienie poziomu kształcenia zawodowego oraz w środki ochrony wyrobów rzemieślniczych;
19. wzywa Komisję do dokonania przeglądu poziomu współfinansowania, aby lepiej ocenić stopień rozwoju, wartość dodaną UE, rodzaje działań, beneficjentów, ich zdolność absorpcyjną i szanse na rozwój; w związku z tym wzywa, by w czasach ograniczania wkładów krajowych i lokalnych w wyniku zaostrzania krajowych polityk budżetowych przeznaczyć na politykę spójności adekwatną część budżetu Wspólnoty; ubolewa nad faktem, że część środków dostępnych w ramach EFS nie jest wykorzystywana, dostrzegając, że w niektórych państwach członkowskich odnotowuje się znaczące postępy; apeluje zatem do państw członkowskich o utworzenie mechanizmów pomocy drobnym beneficjentom (zazwyczaj lokalnym organizacjom pozarządowym i MŚP) w przygotowywaniu skutecznych wniosków oraz mechanizmów opiekania się nimi w okresie realizacji, zwiększając tym samym skuteczność tego procesu;
20. apeluje do państw członkowskich, by, w oparciu o jasne zasady, w większym stopniu korzystały z możliwości wypłacania zaliczek beneficjentom EFS;
21. podkreśla potrzebę stałego, zdecydowanego i skrupulatnego skupiania się na faktycznych wynikach programów rozwojowych finansowanych ze środków EFS poprzez usprawnienie systemów oceny, kontroli i wskaźników na poziomie Wspólnoty oraz na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, które powinny obejmować nie tylko poziomy wydatków, ale także jakość realizowanych strategii; wzywa Komisję do uwzględnienia czynników niepewności mających wpływ na długoterminowe projekty dotyczące powrotu do pracy;
22. podkreśla znaczenie pewnych reform w niektórych państwach członkowskich mających na celu poprawę zdolności absorpcyjnej, a tym samym potrzebę negocjowania tych reform przez Komisję i zainteresowane państwa członkowskie w ramach zawierania

umów o partnerstwie inwestycyjnym i rozwojowym, aby stały się one dla państw wiążącym warunkiem; zwraca uwagę zwłaszcza na znaczenie decentralizacji, a także wzmocnienie pozycji władz regionalnych i lokalnych;

23. uważa, że należy zezwolić na większą elastyczność struktury regulacyjnej polityki spójności w odniesieniu do organizacji programów operacyjnych, tak aby lepiej odzwierciedlić charakter i geografie procesów rozwojowych; sugeruje zapewnienie państwom członkowskim i regionom wystarczającej elastyczności w zakresie wyboru szeregu własnych priorytetów i opracowywania odpowiednich kombinacji polityki;
24. wzywa państwa członkowskie do zwrócenia większej uwagi na przygotowanie projektów oraz do sporządzenia wykazu projektów gotowych do realizacji, tak aby można było zminimalizować ryzyko przekroczenia kosztów i uzyskać wysoki wskaźnik wykorzystania środków;
25. odnotowuje, że zdolności instytucjonalne sektora publicznego na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz zdolności techniczne i administracyjne uczestniczących władz publicznych i beneficjentów są kluczowe dla skutecznego rozwijania, wdrażania i monitorowania strategii politycznych niezbędnych w kontekście realizacji celów strategii Europa 2020;
26. wzywa państwa członkowskie, aby – przy wsparciu Komisji i we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi – zwracały uwagę na lepsze zarządzanie zasobami ludzkimi, podejmując dalsze wysiłki w celu przyciągnięcia i utrzymania wykwalifikowanej kadry zarządzającej funduszami UE, propagując dobre jakościowo szkolenia tej kadry oraz unikając wszelkich zmian personalnych, jeżeli nie jest to absolutnie konieczne i podyktowane wyłącznie względem zwiększenia wydajności pracowników, a w rezultacie zdolności absorpcyjnej; przypomina w związku z tym o możliwościach wykorzystania środków z EFS oraz pomocy technicznej na tworzenie potencjału niezbędnego do realizacji i nadzorowania programów; podkreśla znaczenie pojedynczych punktów kontaktowych na szczeblu zdecentralizowanym, aby wesprzeć partnerów programu; apeluje do państw członkowskich o utworzenie „europejskich pojedynczych punktów kontaktowych”, które będą jak najbliżej obywateli, w celu udzielania pomocy w przygotowywaniu wniosków o finansowanie z Funduszu Spójności zarówno władzom lokalnym, jak i obywatelom UE;
27. zauważa, że wysoki stopień ciągłości w ramach systemu zarządzania i kontroli oraz zdolności jest niezbędny, aby wykorzystywać nabyte doświadczenia i wiedzę w dziedzinie zarządzania, dlatego wzywa państwa członkowskie do podjęcia środków zapobiegających fluktuacji personelu administracyjnego zajmującego się zarządzaniem funduszami;
28. wzywa Komisję do zwiększenia pomocy dla tych państw członkowskich, których wskaźniki wykorzystania środków są niższe od średniej UE i wskazują na brak zdolności absorpcyjnej w tych krajach; uważa, że udzielanie takiej zwiększonej pomocy i ścisłą współpracę należy kontynuować co najmniej do osiągnięcia przez zainteresowane kraje takiego poziomu wiedzy fachowej, który wystarczy do osiągania rezultatów bez specjalnej pomocy z zewnątrz;

29. zachęca państwa członkowskie do tworzenia forów lub sieci między ich strukturami wykonawczymi z myślą o omawianiu doświadczeń i trudności oraz wymianie sprawdzonych wzorców postępowania; ponadto zachęca państwa członkowskie do wspierania beneficjentów przy spełnianiu bardziej rygorystycznych wymogów kontroli, korzystając zwłaszcza z pożyczek w ramach wsparcia technicznego na szkolenie i wspieranie tych podmiotów gospodarczych i społecznych, które są uprawnione do skorzystania z tych środków; proponuje wykorzystać w tym celu część kwot przeznaczonych na programy operacyjne pomocy technicznej; wzywa państwa członkowskie do opracowania i przeprowadzenia odpowiednich szkoleń dla potencjalnych beneficjentów funduszy;
30. przypomina o znaczeniu programów współpracy międzyregionalnej i programów takich jak INTERACT i URBACT w określaniu i upowszechnianiu najlepszych praktyk oraz szkoleniu organów politycznych i administracyjnych w zakresie optymalnego wykorzystywania funduszy; apeluje, aby działania mające na celu wspieranie planowania regionalnego i wydajnego korzystania z funduszy mogły się ubiegać o środki z puli przeznaczonej na współpracę międzyregionalną w ramach celu „Współpraca terytorialna”;
31. wzywa Komisję do stworzenia ogólnounijnego programu współpracy w oparciu o doświadczenia z programu partnerskiego, tak aby pogłębić współpracę między regionami o wysokim poziomie wykorzystania środków a regionami o niskim poziomie ich wykorzystania oraz ułatwić rozpowszechnianie sprawdzonych wzorców postępowania;
32. proponuje utworzenie platformy internetowej dla beneficjentów, podmiotów lokalnych i regionalnych oraz instytucji rządowych z myślą o wymianie najlepszych praktyk oraz informacji o przeszkodach, problemach i możliwych rozwiązaniach;
33. wzywa Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia zharmonizowanych systemów informacyjno-komunikacyjnych z uwzględnieniem różnic w systemach zarządzania i kontroli w państwach członkowskich i domaga się w tym celu wprowadzenia jednolitego oprogramowania do monitorowania poziomu wykorzystania środków w ramach programów współpracy terytorialnej;
34. wzywa Komisję, aby wykorzystywała systemy informacyjno-komunikacyjne do opracowania systemu wczesnego ostrzegania o stopniu wykorzystania funduszy oraz aby co najmniej raz do roku przedkładała sprawozdanie zawierające informacje na temat wykorzystania środków z funduszy regionalnych i strukturalnych dla każdego regionu, co umożliwi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie monitorowanie procesu realizacji polityki spójności;
35. zachęca Komisję do aktywnej współpracy z EBI, zwłaszcza przy określaniu inicjatyw wspólnotowych z myślą o zwiększeniu skuteczności i wydajności polityki spójności oraz wzmocnieniu wpływu funduszy strukturalnych, gwarantując środki na rzecz wsparcia finansowania MŚP;
36. uważa, że ze względu na większą elastyczność umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym na szczeblu regionalnym i lokalnym, przygotowywane odpowiednio wcześniej oraz odpowiadające założeniom strategii Europa 2020, przyczynią się do

zwiększenia zdolności absorpcyjnej oraz do pokonania trudności przy współfinansowaniu; zaleca państwom członkowskim, aby doprecyzowały i uprościły ustawodawstwo krajowe z myślą o ułatwieniu zawierania takich partnerstw; podkreśla, że należy zapewnić demokratyczną kontrolę partnerstw publiczno-prywatnych;

37. wzywa Komisję do sprawdzenia, czy istnieją podstawy prawne wdrażania projektów PPP, oraz do zbadania ich skuteczności, a w stosownych wypadkach do zalecenia tym państwom członkowskim, które nie przyjęły takich środków legislacyjnych, aby z myślą o uruchomieniu środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na finansowanie projektów PPP w kolejnym okresie programowania jak najszybciej opracowały i przyjęły procedury skutecznego wdrażania tych projektów na szczeblu regionalnym i lokalnym;
38. podkreśla, że większość MŚP, a zwłaszcza małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa, nie może samodzielnie korzystać z funduszy strukturalnych z uwagi na obecne ograniczenia administracyjne i finansowe oraz że potrzebują one wsparcia i porady organizacji reprezentujących je na szczeblu regionalnym i krajowym; uważa, że uproszczenie zasad i procedur jest niezbędne, aby umożliwić im dostęp do funduszy strukturalnych; apeluje, aby karta małych przedsiębiorstw i przyświecające jej zasady, a mianowicie „najpierw myśl na małą skalę”, zasada kompleksowej obsługi w jednym punkcie oraz zasada proporcjonalności miały zastosowanie na każdym szczeblu decyzyjnym podczas definiowania priorytetów inwestycyjnych i ustanawiania procedur zarządzania, audytu i kontroli z myślą o zapewnieniu lepszego wykorzystywania środków;
39. podkreśla znaczenie partnerów w rozumieniu art. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 dla zdolności do wykorzystania funduszy; wzywa państwa członkowskie, aby w pełni informowały i wspierały obywateli, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe oraz władze regionalne i lokalne o możliwościach finansowania, kwalifikowalności do współfinansowania ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, zasadach współfinansowania, zasadach dotyczących zwrotu oraz o miejscach ogłaszania zaproszeń do składania wniosków, a także by wspierały ich zaangażowanie na rzecz wykorzystania możliwości finansowania;
40. podkreśla pozytywne skutki korzystania z instrumentów finansowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego, takich jak Jessica, z myślą o poszerzeniu ogólnych zasobów finansowych bez konieczności zwiększania bezpośredniego finansowania publicznego;
41. przypomina, że mechanizmy wielopoziomowego zarządzania i zasada partnerstwa mają kluczowe znaczenie dla skuteczności programów operacyjnych i wysokiej zdolności absorpcyjnej; wzywa państwa członkowskie – przy poszanowaniu zasady pomocniczości i ich instytucjonalnej autonomii – do nieustannego wzmacniania zasady partnerstwa i przejrzystości podczas tworzenia i realizacji programów operacyjnych, a w związku z tym do wiążącego, kompleksowego i trwałego angażowania od samego początku organów szczebla regionalnego i lokalnego oraz społeczeństwa obywatelskiego we wszystkie etapy opracowywania, realizacji i oceny programów operacyjnych;
42. wzywa Komisję do bardziej otwartej debaty na temat środków mających na celu

przyspieszenie wykorzystania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności; w związku z tym sugeruje, aby zwrócić się do Komitetu Regionów o roczną opinię na temat zdolności absorpcyjnej wszystkich państw członkowskich;

43. wzywa Komisję do zagwarantowania, że polityka spójności, sprzyjając jednocześnie realizacji strategii Europa 2020 we wszystkich państwach członkowskich, pozwoli zmniejszyć nierówności między regionami i mikroregionami, będzie uwzględniać w odpowiednim stopniu szczególne potrzeby regionów peryferyjnych i wspierać harmonijny rozwój w UE, w tym poprzez wykorzystanie dodatkowych i ukierunkowanych instrumentów i środków na obszarach, które nadal są dalekie od spełnienia europejskich standardów;
44. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i państwom członkowskim.

UZASADNIENIE

Wstęp

Od końca lat 90. poziom wykorzystania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności jest uważany za główny problem, jeśli chodzi o realizację polityki spójności UE. Wiele państw członkowskich doświadczyło trudności w korzystaniu ze środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności ujętych w budżecie UE, zwłaszcza w początkowych latach po przystąpieniu do UE. Niniejsze sprawozdanie powinno zatem dotyczyć problemów, ich przyczyn i dobrych praktyk stosowanych w obecnym okresie programowania (lata 2007–2013) oraz przedstawiać na tej podstawie wnioski dotyczące przyszłej polityki spójności UE.

Ogólny kontekst

Sprawozdawca postrzega zdolność absorpcyjną jako stopień, w jakim dane państwo członkowskie jest w stanie skutecznie i efektywnie wydatkować środki finansowe przyznane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Zdolność ta jest niezbędna, aby w maksymalnym stopniu przyczynić się do spójności gospodarczej i społecznej dzięki środkom dostępnym w ramach funduszy UE. Po stronie popytu zdolność absorpcyjna oznacza faktyczną zdolność wnioskodawców występujących o wsparcie projektów do stworzenia zadowalających projektów. Po stronie podaży na zdolność tę wpływ mają trzy główne czynniki:

- makroekonomiczna zdolność absorpcyjna określona i mierzona w kategoriach PKB;
- finansowa zdolność absorpcyjna określona jako zdolność do współfinansowania programów i projektów wspieranych przez UE, planowania i gwarantowania tych wkładów krajowych w budżetach wieloletnich oraz gromadzenia wkładów od partnerów zaangażowanych w różne programy i projekty;
- zdolność administracyjna określona jako zdolność i kwalifikacje władz centralnych i lokalnych do przygotowywania programów oraz stosownych i terminowych projektów, podejmowania decyzji w ich sprawie, zapewniania koordynacji zaangażowanych partnerów, spełniania wymogów administracyjnych i sprawozdawczych, finansowania i monitorowania realizacji programów i projektów oraz unikania nieprawidłowości.

Zdolność absorpcyjna nie jest parametrem, lecz wielkością zmienną. Różni się ona znacznie w poszczególnych państwach członkowskich, a zatem konieczne są indywidualne rozwiązania.

W tym kontekście dążenie do wykorzystania jak największego wsparcia finansowego wymaga ciągłych wysiłków państw członkowskich oraz zaangażowania lokalnych i regionalnych organów administracji na wszystkich etapach procesu.

Przyczyny problemów z wykorzystaniem środków

- **Wstępne problemy na początku okresu programowania**

Państwa członkowskie doświadczyły trudności z kończeniem procedur oceny zgodności nowych systemów zarządzania i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności. Spowodowało to opóźnienia płatności, ponieważ zatwierdzenie systemu przez Komisję było wstępnym warunkiem dokonania pierwszych płatności tymczasowych. Ponadto równoległa realizacja dwóch okresów programowania (lata 2000–2006 i 2007–2013) jest również uważana za znaczne obciążenie, które powoduje opóźnienia na początku obecnego okresu.

- **Problemy finansowe**

Skutki światowej recesji gospodarczej spowodowały w wielu państwach członkowskich trudności z wykorzystaniem środków. W rezultacie nastąpiły problemy z osiągnięciem wyników, zmiany oczekiwanego zapotrzebowania i coraz większe ograniczenia krajowego lub lokalnego finansowania publicznego. Jeszcze trudniejsze stało się znajdowanie wystarczających środków na współfinansowanie projektów.

- **Wymogi regulacyjne**

Ramy regulacyjne obowiązujące w latach 2007–2013 zasadniczo wprowadziły większą klarowność w porównaniu z ich poprzednią wersją, chociaż niezbędne są dalsze wysiłki. Trudności państw członkowskich związane z wymogami regulacyjnymi były spowodowane między innymi problemami braku zgodności, ponieważ w niektórych przypadkach wymogi KE nie były zgodne z obowiązującymi zasadami krajowymi, które należało zmienić.

Powodami dodatkowych problemów były opóźnienia w ustanawianiu i wprowadzaniu przepisów unijnych i krajowych lub problemy związane z odpowiednimi wytycznymi i lukami prawnymi albo nieprecyzyjnymi przepisami. Niektóre wymogi regulacyjne należy dodatkowo dostosować, aby uwzględnić doświadczenia przy ich wdrażaniu. Ponadto trudności powodowało zdefiniowanie zasad kwalifikowalności. W przypadku niektórych programów operacyjnych dotyczących współpracy terytorialnej trudności powodowały krajowe przepisy dotyczące kwalifikowalności, ponieważ w zależności od liczby zaangażowanych państw członkowskich stosuje się kilka różnych zbiorów przepisów krajowych.

Znaczne opóźnienia można było dostrzec w tłumaczeniu wytycznych i uzyskaniu od Komisji wyjaśnień dotyczących np. ocen oddziaływania na środowisko i kwalifikowalności kosztów. Dalsze trudności wynikały z częstych zmian wymogów krajowych i niespójności wytycznych KE, ponieważ instytucje UE zmieniały interpretację przepisów w czasie obowiązywania perspektywy finansowej.

- **Wymogi organizacyjne**

Trudności państw członkowskich związane z wymogami organizacyjnymi były spowodowane koniecznością utworzenia nowych instytucji, niedostatecznym podziałem kompetencji między organami, problemami dotyczącymi hierarchii wśród instytucji oraz trudnościami z podziałem zadań i obowiązków. W niektórych przypadkach powstało zbyt wiele organizacji i doszło do powielenia funkcji.

- **Zasoby ludzkie**

Rozporządzenie ogólne nie ustanawia żadnych konkretnych wymogów dotyczących jakości i ilości pracowników niezbędnych do spełniania wymagań w zakresie zarządzania i kontroli. W kontekście zaostrzonych wymogów kontroli problemem jest ograniczona liczba pracowników i ich niedostateczne kwalifikacje na szczeblu krajowym i regionalnym. Wystąpiły trudności z utrzymaniem pracowników. Wynikające z kryzysu ograniczenia zatrudnienia w sektorze publicznym oznaczają, że zwiększa się liczba kontroli zleczanych na zewnątrz. Rotacja pracowników w Komisji może powodować zmiany w sposobie interpretacji niektórych przepisów w czasie realizacji programów operacyjnych.

- **Systemy informatyczne**

Można było zaobserwować poważne opóźnienia spowodowane trudnościami z tworzeniem systemów informatycznych, niewystarczająco jasnymi lub opóźnionymi wytycznymi Komisji dotyczącymi systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz problemami z jakością i terminowością krajowych wytycznych dotyczących systemów informacyjno-komunikacyjnych.

- **Wymogi kontrolne**

Zaostrzone wymogi kontrolne zapewniły większą jasność, jednakże brakuje równowagi między kontrolą a treścią. Wymogi regulacyjne obowiązujące w latach 2007–2013 są ukierunkowane na kontrole, w związku z czym odwracają uwagę od treści. Wymogi te zniechęcają beneficjentów, a kadra kierownicza poświęca więcej czasu na ocenę zgodności z tymi wymogami niż na osiąganie celów programów operacyjnych. Ponadto krajowe wymogi kontrolne często wykraczają poza rozporządzenie UE.

Propozycje podniesienia zdolności absorpcyjnej

Przepisy dotyczące funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności są złożone, a zatem trudno jest ich przestrzegać, co prowadzi do popełniania błędów. W związku z tym państwa członkowskie poświęcają nieproporcjonalną ilość czasu, usiłując zaradzić tym błędom i je kontrolować. Sprawozdawca jest zdania, że aby podnieść wskaźniki wykorzystania środków, ograniczyć występowanie błędów i zwiększyć skuteczność, należy uprościć przepisy i procedury. Równocześnie trzeba znaleźć właściwą równowagę między uproszczeniem a stabilnością przepisów i procedur.

Nacisk należy położyć na płatności z tytułu osiągniętych wyników, a nie na kontrolę wnoszonego wkładu. Można by rozważyć, czy możliwa jest większa koncentracja na przypadkach oszustw, zamiast na formalnych nieprawidłowościach, oraz na bardziej zróżnicowanym sposobie traktowania nieprawidłowości, co umożliwiłoby większą

elastyczność w zależności od wagi stwierdzonej nieprawidłowości. Konieczne może być rozważenie marginesu błędu w wydatkach na projekty. Ponadto należy wzmocnić koordynację działań audytorskich, stosując zasadę pojedynczej kontroli. Sprawozdawca podkreśla, że należy zwiększyć zależność między wielkością wsparcia a wymogami dotyczącymi kontroli.

Należy znaleźć większą równowagę między przepisami i procedurami mającymi zapewniać legalność i prawidłowość wydatków UE a polityką spójności bardziej ukierunkowaną na wyniki i oszczędności. Komisja powinna zaproponować sposoby lepszej koncentracji na osiąganiu celów bez odstępstwa od podstawowej zasady dotyczącej należytego zarządzania finansami.

Sprawozdawca zwraca uwagę, iż niezwykle ważne jest terminowe przyjęcie wieloletnich ram finansowych, a także jasnych i jednoznacznych przepisów oraz wytycznych dla państw członkowskich.

Uważa również, że istnieją znaczne możliwości większego uzgodnienia systemów programowania i realizacji. Harmonizacja przepisów i procedur może spowodować uproszczenie systemów realizacji i zachęcić potencjalnych beneficjentów do uczestnictwa w programach współfinansowanych ze środków UE. Można by rozważyć możliwość zwiększenia elastyczności w celu wsparcia realizacji w programach EFRR działań w rodzaju tych prowadzonych w ramach EFS i odwrotnie.

Zdaniem sprawozdawcy państwa członkowskie powinny zwracać większą uwagę na przygotowanie projektów oraz sporządzanie wykazu projektów gotowych do realizacji, tak aby skutecznie zarządzać funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności. Ponadto muszą podejmować wysiłki w celu przyciągnięcia i utrzymania wykwalifikowanej kadry na każdym szczeblu zarządzania funduszami unijnymi i ich wdrażania.

Sprawozdawca zwraca uwagę na znaczne różnice, jakie występują między państwami członkowskimi pod względem zdolności absorpcyjnej. W związku z tym proponuje ustanowienie programu współpracy między państwami członkowskimi, którego celem będzie wymiana sprawdzonych wzorców postępowania. Na koniec sprawozdawca przypomina, jak ważne w zarządzaniu funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności jest przestrzeganie zasady wielopoziomowego zarządzania i zasady partnerstwa.

21.6.2011

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie poziomu wykorzystania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności – wnioski dotyczące przyszłości polityki spójności UE (2010/2305(INI))

Sprawozdawczyni: Edit Bauer

(*) Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 50 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że polityka gospodarcza, polityka regionalna i polityka społeczna UE są ze sobą wzajemnie powiązane, a ich skuteczność jest uzależniona od rozwiązania problemów związanych z wykorzystaniem funduszy, podczas gdy problemy państw członkowskich w kwestii zdolności do wykorzystania różnych funduszy są często podobne; mając jednak na uwadze, że są one różne w różnych regionach ze względu na ich specyficzne cechy społeczne i kulturowe, co powoduje nierówności w kontekście dostępu i wykorzystania funduszy UE, co należy brać pod uwagę,
- B. mając na uwadze, że w regionach i mikroregionach w najbardziej niekorzystnym położeniu brakuje zasobów finansowych i ludzkich oraz wsparcia administracyjnego potrzebnego do właściwego wykorzystania dostępnych im funduszy UE,
- C. mając na uwadze, że polityka regionalna UE to istotny instrument promowania spójności gospodarczej i społecznej oraz że umożliwia ona Unii Europejskiej podejmowanie środków w celu zmniejszania nierówności regionalnych, propagowanie rzeczywistej konwergencji oraz stymulowanie rozwoju, wysokiej jakości zatrudnienia i postępu społecznego, a także zapewnianie korzyści regionom słabiej rozwiniętym;

- D. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Społeczny (EFS) zapewnia istotne wsparcie dla strategii politycznych dotyczących rynku pracy i odgrywa ważną rolę w promowaniu włączenia społecznego, a także mając na uwadze, że należy znacząco zwiększyć jego środki;
1. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by EFS był obecnie skuteczniej wykorzystywany i by odpowiadał na bieżące wyzwania społeczno-gospodarcze spowodowane przez recesję finansową na wszystkich szczeblach i we wszystkich państwach członkowskich, a także do zagwarantowania, że przyszły EFS przyczyni się w sposób znaczący i ukierunkowany do realizacji strategii Europa 2020 w dziedzinie zatrudnienia i włączenia społecznego, będąc widocznym, przejrzystym, wydajnym, elastycznym, prostym i przyjaznym beneficjentom instrumentem, który ma na celu rozwój kapitału ludzkiego, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych cech i potrzeb państw członkowskich i regionów;
  2. wzywa Komisję do zapewnienia ściślejszej i skoordynowanej współpracy między różnymi funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności z uwzględnieniem osiągnięcia większej synergii między różnymi funduszami oraz wspólnych przepisów wykonawczych;
  3. wzywa wszystkie instytucje UE i państwa członkowskie do ułatwiania szybszego przyjmowania kluczowych dokumentów, takich jak wieloletnie ramy finansowe i rozporządzenia, tak aby przewyżczać wstępne trudności, które mogą pojawić się na początku następnego okresu programowania, co miało miejsce na początku okresu programowania na lata 2007-2013;
  4. zachęca Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia wielopoziomowego sprawowania rządów, które powinno obejmować nie tylko wdrażanie strategii politycznych i zarządzanie EFS, lecz także rozwój strategii UE 2020 jako takiej;
  5. podkreśla, że działania należy skoncentrować na ograniczonej liczbie priorytetów – a najpilniejszy z nich to zmniejszenie rekordowych poziomów bezrobocia na rynku wewnętrznym, w szczególności młodych osób i kobiet – by zagwarantować wyższą skuteczność realizacji projektów obejmujących całą UE i możliwie największy wpływ i potencjał EFS, co stanowiłoby wsparcie realizacji strategii Europa 2020; zaznacza jednocześnie, że należy uwzględnić różną sytuację w państwach członkowskich oraz że konieczne jest zwiększenie niezależności finansowej i elastyczności EFS w celu uporania się z bieżącymi wyzwaniami w zakresie zatrudnienia;
  6. apeluje do państw członkowskich, aby propagowały i utrzymały pogłębiony dialog z wszystkimi zainteresowanymi stronami szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego w celu dokładniejszego określenia potrzeb rynku pracy, zwiększenia szans na zatrudnienie wśród grup znajdujących się w społecznie niekorzystnym położeniu, a jednocześnie by w ramach określania celów politycznych związanych z polityką spójności uwzględniły w odpowiedni sposób potrzeby regionalne i lokalne i dopilnowały, by zostały one odzwierciedlone w celach EFS; wzywa do poświęcenia szczególnej uwagi szkoleniu i edukacji osób posiadających pracę niskokwalifikowaną, tak aby zwiększyć w tej grupie szanse na zatrudnienie;

7. wzywa państwa członkowskie, by dokonały usprawnień w zakresie wiedzy na temat środków z EFS i ich dostępności oraz by uaktualniły możliwości w zakresie opracowywania projektów, aby przyczynić się do tworzenia nowych, solidnych miejsc pracy oraz do bardziej skutecznego włączenia społecznego;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nadały priorytet zintegrowanemu podejściu do lokalnych i regionalnych przedsięwzięć rozwojowych, zachęcając do rozwijania oddolnych inicjatyw lokalnych w ramach EFS i umożliwiając łączenie kilku źródeł finansowania: programów operacyjnych, programów krajowych i zasobów prywatnych na poziomie pojedynczego przedsięwzięcia;
9. uważa, że należy zezwolić na większą elastyczność struktury regulacyjnej polityki spójności w odniesieniu do organizacji programów operacyjnych, tak aby lepiej odzwierciedlić charakter i geografie procesów rozwojowych; sugeruje zapewnienie państwom członkowskim i regionom wystarczającej elastyczności w zakresie wyboru priorytetów i opracowywania odpowiednich kombinacji polityki;
10. wzywa Komisję do zagwarantowania, że polityka spójności, sprzyjając jednocześnie realizacji strategii Europa 2020 we wszystkich państwach członkowskich, pozwoli zmniejszyć nierówności między regionami i mikroregionami, będzie uwzględniać w odpowiednim stopniu szczególne potrzeby regionów peryferyjnych i wspierać harmonijny rozwój w UE, w tym poprzez wykorzystanie dodatkowych i ukierunkowanych instrumentów i środków na obszarach, które nadal są dalekie od spełnienia europejskich standardów;
11. ubolewa, że z powodu zbyt długich procedur administracyjnych i skomplikowanych zasad, szczególnie w niektórych państwach członkowskich, wykorzystywanie środków z EFS odbywa się wolniej niż zakładano, i że zniechęca to wielu potencjalnych beneficjentów do wystąpienia o fundusze; podkreśla potrzebę uproszczenia w przypadku kwalifikowalności wydatków, zarządzania i oceny w oparciu o jasne, wspólne i łatwe w zastosowaniu wskaźniki; nalega, by systemy audytu i kontroli we wszystkich regionach spełniały wysokie standardy; wzywa do ściślejszej koordynacji między różnymi szczeblami (regionalnymi, krajowymi i UE) w odniesieniu do terminów, zaleceń i wyników; uważa, że regionalizacja programów operacyjnych nie musi koniecznie wiązać się z większą kontrolą; zaleca, by zgodnie z zasadą proporcjonalności częstotliwość kontroli bazowała w większym stopniu na kwotach dotacji i wszelkich występujących nieprawidłowościach; wzywa do dostosowania celów EFS do rzeczywistych wymogów rynku pracy, który potrzebuje inwestycji w podniesienie poziomu kształcenia zawodowego oraz w środki ochrony wyrobów rzemieślniczych;
12. wzywa państwa członkowskie do szybszego przenoszenia prawodawstwa wspólnotowego na grunt prawa krajowego; podkreśla znaczenie mobilizacji wystarczającej liczby wyszkolonych pracowników, tak aby na miejscu podjąć te wyzwania w bardziej skuteczny sposób;
13. wzywa Komisję do dokonania przeglądu poziomu współfinansowania, aby lepiej ocenić stopień rozwoju, europejską wartość dodaną, rodzaje działań, beneficjentów, ich zdolność wykorzystania środków i szanse na rozwój; w związku z tym wzywa, by w czasach ograniczania wkładów krajowych i lokalnych w wyniku zaostrzania krajowych polityk

budżetowych przeznaczyć na politykę spójności adekwatną część budżetu Wspólnoty; ubolewa w związku z faktem, że duża część środków dostępnych w ramach EFS nie jest wykorzystywana, i zauważa, że w niektórych państwach członkowskich odnotowuje się znaczące postępy; apeluje zatem do państw członkowskich o utworzenie mechanizmów pomocy drobnym beneficjentom (zazwyczaj lokalnym organizacjom pozarządowym i MŚP) w przygotowywaniu skutecznych wniosków oraz mechanizmów opiekania się nimi w trakcie wykorzystywania funduszy, zwiększając tym samym skuteczność tego procesu;

14. apeluje do państw członkowskich o utworzenie „europejskich pojedynczych punktów kontaktowych”, które będą jak najbliżej obywateli, w celu udzielania pomocy w przygotowywaniu wniosków o finansowanie z Funduszu Spójności zarówno władzom lokalnym, jak i obywatelom UE;
15. podkreśla, że procedury zarządcze, sprawozdawcze i kontrolne muszą być proporcjonalne do skali przedsięwzięcia, ponieważ małym instytucjom i małym organom lokalnym trudno jest realizować projekty na obecnych warunkach, oraz że w następnym okresie programowania należy zatem opracować specjalne postanowienia w sprawie unijnych dotacji na małą skalę;
16. uważa, że biorąc pod uwagę poważny kryzys gospodarczy i finansowy, który ma wpływ na liczne państwa członkowskie i ich regiony, wskaźnik współfinansowania mający zastosowanie wobec krajowych instytucji i stowarzyszeń w odniesieniu do projektów wspieranych przez fundusze wspólnotowe nie powinien przekraczać 10% w przypadku wszystkich funduszy strukturalnych, tak aby w większym zakresie umożliwić wykorzystanie środków z Funduszu Spójności;
17. wzywa państwa członkowskie do opracowania i przeprowadzenia odpowiednich szkoleń dla potencjalnych beneficjentów funduszy;
18. apeluje do państw członkowskich, by, w oparciu o jasne zasady, w większym stopniu korzystały z możliwości wypłacania beneficjentom EFS zaliczek;
19. wzywa do upraszczania procesu programowania, monitorowania i oceny, tak aby zwiększyć rolę doradczą Komisji i zmniejszyć obciążenie administracyjne związane z kontrolą i audytem;
20. podkreśla potrzebę stałego skupiania się na faktycznych wynikach programów rozwojowych finansowanych ze środków EFS poprzez usprawnienie systemów oceny, kontroli i wskaźników na poziomie Wspólnoty oraz na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, które powinny obejmować nie tylko poziomy wydatków, lecz także jakość realizowanych strategii; wzywa Komisję do uwzględnienia czynników niepewności mających wpływ na długoterminowe projekty dotyczące powrotu do pracy;
21. odnotowuje, że zdolności instytucjonalne sektora publicznego na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz zdolności techniczne i administracyjne uczestniczących władz publicznych i beneficjentów są kluczowe dla skutecznego rozwijania, wdrażania i monitorowania strategii politycznych niezbędnych w kontekście realizacji celów strategii „UE 2020”;

22. odnotowuje, że wysoki stopień ciągłości w ramach systemu zarządzania i kontroli oraz zdolności jest niezbędny, aby wykorzystywać nabyte doświadczenia i wiedzę w dziedzinie zarządzania, dlatego wzywa państwa członkowskie do podjęcia środków w celu unikania fluktuacji personelu administracyjnego zajmującego się zarządzaniem funduszami;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	16.6.2011
Wynik głosowania końcowego	+ : 39 - : 1 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Ilda Figueiredo, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Elizabeth Lynne, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Vilija Blinkevičiūtė, Julie Girling, Kinga Göncz, Sergio Gutiérrez Prieto, Richard Howitt, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Jan Kozłowski, Evelyn Regner, Dirk Sterckx

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	12.7.2011
Wynik głosowania końcowego	+ : 43 - : 2 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Catherine Bearder, Victor Boștinaru, Zuzana Brzobohatá, John Bufton, Alain Cadec, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Elie Hoarau, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva, Petru Constantin Luhan, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Andrea Cozzolino, Karima Delli, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Marek Henryk Migalski, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, Derek Vaughan
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Norica Nicolai